

WALIDACJA STAŻY

WALIDACJA STAŻY jest rozwiązaniem oferującym standardy egzaminacyjne dla zadań zawodowych w programie staży dla uczniów szkół zawodowych. Umożliwi zdobywanie potwierdzonych kompetencji zawodowych dla części kwalifikacji oraz programowanie precyzyjnych praktyk i staży zawodowych zorientowanych na konkretne narzędzia, maszyny, czynności i zadania zawodowe oczekiwane na rynku pracy. Platformę projektowania staży z certyfikowanych zadań zawodowych utworzą uczniowie szkół zawodowych i rzemiosło.

1a | 1

UCZEŃ

PRACODAWCA

TWÓRZ E-LEARNING

Rekomendacje
WALIDACJA STAŻY

WALIDACJA STAŻY - standardy egzaminacyjne dla zadań zawodowych w programie staży dla uczniów szkół zawodowych”

Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku

15-950 Białystok, ul. Warszawska 6, skr. poczt. 279

www.rzemioslo.bialystok.pl, e-mail: izba@rzemioslo.bialystok.pl

Spis treści

1. Platforma Walidacji Staży	3
1. Założenia merytoryczne innowacji.....	3
2. Co oferuje rozwiązanie?	4
2. Rekomendacje.....	5

1. Platforma Walidacji Staży

Walidacja Staży jest rozwiązaniem oferującym standardy egzaminacyjne dla zadań zawodowych w programie staży dla uczniów szkół zawodowych. Umożliwi zdobywanie i potwierdzenie kompetencji zawodowych dla części kwalifikacji oraz programowanie precyzyjnych praktyk i staży zawodowych zorientowanych na konkretne narzędzia, maszyny, czynności i zadania zawodowe oczekiwane na rynku pracy. Platformę projektowania staży z certyfikowanych zadań zawodowych utworzą uczniowie szkół zawodowych wraz z rzemiosłem.

1. Założenia merytoryczne innowacji

Innowacją społeczną w zakresie przejścia z edukacji do pracy uczniów szkół zawodowych jest rozwiązanie potwierdzania efektów kształcenia wakacyjnych staży zawodowych. Innowacja zakłada, iż staż zawodowy w firmie jest uzupełnieniem kształcenia zawodowego realizowanego w szkole zawodowej w warsztatach szkolnych oraz w ramach standardowych praktyk. O ile jednak kształcenie szkolne jest potwierdzone w ramach egzaminu zawodowego dla kwalifikacji w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (OKE) zgodnie z państwowym standardem egzaminacyjnym dla kwalifikacji, o tyle edukacja realizowana w ramach stażu w firmie (tj. poza szkolnym systemem kształcenia) nie zostaje potwierdzona w sposób formalny, respektowany potem przez rynek pracy. Powoduje to, iż wakacyjny staż zawodowy przestaje być w istocie elementem kształcenia i staje się zaledwie wakacyjną przygodą świadczącą bardziej o aspiracjach czy ambicjach stażysty lub absolwenta szkoły zawodowej, jako jedno z nieformalnych doświadczeń zawodowych. Tymczasem staż wpisujący się logicznie w system edukacji, tj. uzupełniający kształcenia praktyczne w szkole, poprzez udostępnienie uczniom maszyn, urządzeń narzędzi procesów technologicznych, których nie da się symulować w warsztatach szkolnych, powinien być traktowany co najmniej na równi z praktyczną nauką zawodu w szkole. By było to możliwe, powinien być potwierdzony w sposób formalny, analogicznie do kształcenia praktycznego potwierdzanego w OKE.

Drugim założeniem leżącym u podstaw proponowanej innowacji społecznej, jest możliwość a nawet konieczność – przekonanie to płynie z doświadczenia rzemiosła - potwierdzania kwalifikacji dla części zawodu w alternatywie do egzaminów dla całego zawodu – realizowanych dotąd w trybie egzaminów czeladniczych lub mistrzowskich. Konieczność ta wynika z przesłanek analogicznych do kierunku przemian w egzaminach zawodowych OKE, gdzie egzaminy zawodowe dla zawodu zastąpiono kilkoma egzaminami dla kwalifikacji składających się na dany zawód, jednak doświadczenia rzemiosła idą dalej sugerując konieczność potwierdzania kompetencji dla kilkunastu zadań zawodowych składających się na zawód, zwiększając precyzyjność i dostępność certyfikacji dla osób na różnym etapie edukacji lub odmiennymi doświadczeniami kształcenia nieformalnego.

2. Co oferuje rozwiązanie?

Zaproponowane rozwiązanie odpowiada na potrzeby pracowników i uczniów chcących potwierdzić doświadczenia zawodowe zdobyte w sposób nieformalny, które nie dotyczą spectrum całego zawodu, jednak mogą być poszukiwane na rynku pracy (odbiorcy rozwiązania). Dotyczy to osób powracających z emigracji zawodowej oraz analogicznie także uczniów i studentów zdobywających częściowe kompetencje w ramach pracy wakacyjnej.

Strona | 4

Włączenie rzemiosła w DSK: zaproponowane rozwiązanie odpowiada na potrzeby rzemiosła w zakresie realnego włączenia w edukację praktyczną uczniów szkół zawodowych w sytuacji barier prawnych zastosowana w Polsce dualnego systemu kształcenia w modelu hanzeatyckim. Włączenie rzemiosła w publiczny system kształcenia zawodowego jest warunkiem dostępu do wysokiej jakości kadr, bez których rzemiosło nie może się rozwijać i konkurować. Elementem tego włączenia będzie zdolność potwierdzana efektów kształcenia w ramach wakacyjnych praktyk i staży zgodnie ze standardem oświatowym OKE obowiązującym szkoły zawodowe, z którymi rzemiosło współpracuje. Pozyskanie zdolnej młodzieży do rzemiosła: w obecnej praktyce rzemiosła kształcące młodocianych jest skazane na młodzież mniej zdolną, zagrożoną przedwczesnym zakończeniem edukacji, co wtórnie pogłębia szkodliwy dla rzemiosła stereotyp pracy zacofanej i gorszej dostępnej dla ludzi mniej zdolnych i bez ambicji. Realne włączenie rzemiosła w kształcenie praktyczne uczniów szkół zawodowych i czy techników, jest więc strategicznym celem naszej organizacji. Będzie to możliwe poprzez zaproponowane rozwiązanie, które spowoduje, iż klastery urzędów wielu firm rzemieślniczych będzie bardziej atrakcyjny dla uczniów, niż jedno duże przedsiębiorstwo o mocno sprofilowanych i jednolitych stanowiskach pracy, przez co ambitni uczniowie chętniej będą uczyć się i pracować w rzemiośle. Elementem tej strategii jest zaoferowanie ambitnej młodzieży, zdobywającej wakacyjne doświadczenia w sposób nieformalny, także w trakcie pracy dorywczej w kraju i za granicą możliwości potwierdzenia zdobytych w ten sposób kwalifikacji na poziomie porównywalnym ze standardem państwowym OKE. Jednocześnie współpraca tych młodych ludzi (także studentów) z rzemiosłem będzie okazją do poznania nowej twarzy rzemiosła jako instytucji nowoczesnej i otwartej oraz zrzeszonych w izbie pracodawców (potwierdzających kompetencje według wypracowanych standardów na swoich nowoczesnych środowiskach pracy), jako firmy przebojowej o dostępie do najnowszej technologii, co w konsekwencji prowadzi do większego zainteresowania edukacją i pracą w rzemiośle w systemie tradycyjnym mistrza i czeladnika. Zaproponowana innowacyjna metoda potwierdzenia kwalifikacji częściowych jako formuła wykraczająca poza standardową usługę izb rzemieślniczych jest więc działaniem o charakterze rozwojowym i adaptacyjnym (dostosowanie działalności do publicznego systemu kształcenia) oraz działaniem marketingowym i wizerunkowym pozyskującym nowych sympatyków, specjalistów i klientów rzemiosła. Jeżeli staże wakacyjne jako uzupełniające dla programów szkolnych miałyby stać się

rozwiązaniem dualnego systemu kształcenia, innowacja będzie odpowiadać na potrzeby szkół oraz pracodawców, poszukujących narzędzi do rzetelnego, porównywalnego potwierdzania kompetencji zdobytych w trakcie stażu (użytkownicy rozwiązania). Wypracowanie standardów dla zadań zawodowych w nawiązaniu do standardów egzaminacyjnych OKE dla kwalifikacji, na które składają się te zadania zawodowe, pozwoli organizatorom staży zawodowych potwierdzać części kwalifikacji, zwiększając precyzyjność, elastyczność i dostępność systemu certyfikacji dla uczniów szkół zawodowych oraz realne zaangażowanie pracodawców w dualny system kształcenia.

W rozwiązaniu uwzględnione zostały potrzeby i bariery grup defaworyzowanych. Standardy egzaminacyjne opracowano z uwzględnieniem potrzeb i barier osób niepełnosprawnych, mniej dyspozycyjnych czy mniej mobilnych.

Opis zadań zawodowych w standardzie uwzględnia stanowiska, maszyny, urządzenia, technologie przyjazne dla osób z niepełnosprawnością wraz z ofertami pracy i staży w tych firmach, które możliwe by były do realizacji częściowo z wykorzystaniem elementów telepracy czy zdalnej edukacji (w tym nowoczesnych technik komunikacyjnych) by zwiększyć dostępność oferty dla osób mniej mobilnych (niepełnosprawność, marginalizacja ze względu na miejsce zamieszkania, w tym obszary wiejskie) lub mniej dyspozycyjnych (choroba, opieka nad osobą zależną – dzieckiem lub osobą chorą, starszą przez ucznia – rozwiązania godzenia życia zawodowego i rodzinnego, w tym elastyczne formy zatrudnienia zastosowane do organizacji stażu lub praktyki – pracodawca przyjazny rodzinie).

2. Rekomendacje

1. Przy ograniczeniach czasowych nie ma potrzeby tworzenia dużej ilości standardów, ponieważ wpłynie to na ich niedoprecyzowanie merytoryczne.
2. Do rekrutacji uczestników testu kluczowa jest dobra współpraca ze szkołą oraz z pracownikiem szkoły, który zaangażuje się we współpracę. Bez takiego partnerstwa proces pozyskania uczestników testowania jest bardzo trudny.
3. Do realizacji innowacji niezbędna jest wysoka świadomość społeczna pracodawców, przedsiębiorców przyjmujących uczniów na staż. Pracodawcy zaangażowani w grant powinni być przedsiębiorcami z grupy „biznesu społecznie odpowiedzialnego”
4. Potrzebne są wysokie umiejętności informatyczne do opracowania ostatecznej, dobrze funkcjonującej i przyjaznej w funkcjonowaniu platformy, dlatego niezbędna jest tu rola testera/koordynatora merytorycznego
5. W celu skutecznego wdrożenia innowacji kluczowa jest motywacja stażystów, którzy chcą doszkolić się poza systemem edukacji, nabyć nowych umiejętności.

6. Niezmiernie ważna jest rzetelność prowadzenia platformy przez pracodawców. Jest to jednak trudne do osiągnięcia w praktyce. Problemem jest brak czasu na takie dodatkowe czynności. Bez zaangażowania pracodawcy stażysta nie może nic samodzielnie zrobić. Warto zatem przemyśleć modyfikację platformy, dającą stażystom możliwość samodzielnego jej obsługiwania. Wiązało by się to jednak ze zmianą założeń brzegowych testowanej innowacji.
7. W celu skutecznego wdrożenia innowacji kluczowa jest motywacja stażystów, którzy chcą doszkolić się poza systemem edukacji, nabyć nowych umiejętności. Niezmiernie ważna jest rzetelność prowadzenia platformy przez pracodawców. Jest to jednak trudne do osiągnięcia w praktyce. Problemem jest brak czasu na takie dodatkowe czynności. Bez zaangażowania pracodawcy stażysta nie może nic samodzielnie zrobić. Opiekun stażysty poświęcając czas na nauczanie młodego człowieka zawodu nie ma możliwości obsługiwania platformy, robi to zatem po pracy, kosztem prywatnego czasu.
8. Innowacja może być użyteczna dla osób chcących dorobić, czyli zdobyć dodatkowe umiejętności zawodowe
9. Innowacja może być także przydatna dla osób pracujących w danym zawodzie jednak chcących w tej branży nabyć nowe, ambitniejsze umiejętności pozwalające na awans, podwyżkę.
10. Z innowacji mogą korzystać bezrobotni w każdym wieku, osoby chcące przekwalifikować się
11. Warunkiem skutecznego użycia narzędzia jest współpraca z pracodawcami prowadzącymi praktyczną naukę zawodu.
12. Narzędzie mogłoby być zastosowane w innych branżach, niż gastronomia i fryzjerstwo, może być przydatne dla studentów na wydziałach: informatycznym, mechanicznym, elektrycznym, budowlanym, w branży turystycznej, logistyce czy kosmetycznej. Generalnie sprawdziłyby się tu branże powiązane ze świadczeniem usług na rynku.
13. Rekomenduje się elastyczne podchodzenie do czasu trwania stażu. Warto zatem dopasowywać indywidualnie czas stażu do danego stażysty i możliwości pracodawcy.
14. Istotną modyfikacją w innowacji mogłaby być rezygnacja z platformy z zachowaniem idei realizacji zadań zawodowych skatalogowanych w tradycyjny sposób np. w formie ankiety papierowej, a dostępnej po prostu w Internecie. Postęp technologiczny nie powinien sztucznie wymuszać (wbrew zapotrzebowaniu) wprowadzania tego typu rozwiązań. Większym zainteresowaniem cieszyłaby się platforma wśród studentów uczelni wyższych i pracodawców współpracujących przede wszystkim ze studentami. Zatem

rekomenduje się używanie narzędzia raczej do realizacji staży studenckich niż uczniowskich.

15. Nie należy w danym zawodzie poszukiwać staży w masowej skali, a raczej niszowych dla osób zainteresowanych – staże wyspecjalizowane dla tych, którzy chcą się doskonalić, inwestować w siebie i będą zabiegać o staż (mała, limitowana ilość). Strona | 7
16. Można uprościć funkcjonalność platformy rezygnując przede wszystkim z e-learningu przed egzaminem. Nie należy rezygnować z harmonogramu, dziennika stażu, bazy zadań zawodowych.